

Diarienummer: SN-2024/249

Handläggare: Lisa Bouveng, områdeschef

Belopp inom riksnormen för försörjningsstöd 2025

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att fastställa vuxenhetens beloppsbilaga vilket innefattar fördelningen av riksnormen för försörjningsstöd 2025 och tillämpning av genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad enligt förslag.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har beslutat att riksnormen för försörjningsstödet för 2025 ska höjas med 2,8 procent. Riksnormen grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar och delas upp på olika hushållstyper och åldersintervaller. Varje år tar förvaltningen fram en fördelning av normposter inom riksnormen, för att enklare säkra en rättssäker och jämlik handläggning. Dessa normposter föreslås nu Socialnämnden att fastställa.

I handläggning av ekonomiskt bistånd ska skälig boendekostnad bedömas individuellt men Försäkringskassans årliga beräkningar av genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad får användas som vägledning. Rådande bostadsmarknad i Knivsta kommun bedöms omfatta hyresnivåer som återfinns i kommuner med fler än 75 000 invånare. Socialnämnden föreslås därför fastställa att det är dessa hyresnivåer som är vägledande i handläggningen.

Ärendets uppkomst och historik

Ekonomiskt bistånd består av två delar, försörjningsstöd och bistånd för livsföring i övrigt. Försörjningsstöd enligt 4 kap. 3 § SoL är en viktig del av socialtjänstens arbete för att säkerställa att alla har en skälig levnadsnivå. Bistånd för livsföring i övrigt enligt 4 kap. 1 § SoL är ett kompletterande stöd till försörjningsstödet och syftar till att täcka nödvändiga kostnader som inte ingår i riksnormen. Försörjningsstödet prövas månadsvis och ska avse vanliga och regelbundet återkommande kostnaderna för exempelvis mat, kläder, förbrukningsvaror, boende och hushållsel. Ekonomiskt bistånd för livsföringen i övrigt gäller kostnader som är tillfälliga och inte täcks av försörjningsstödet, exempelvis läkarvård, medicin, tandvård, glasögon och möbler.

Rätten till försörjningsstöd beräknas dels utifrån mellanskillnad av hushållets behov och inkomster och dels utifrån om kraven för att ha rätt till försörjningsstöd är uppfyllda, dvs. att man gör vad man kan för att bidra till den egna försörjningen och att bli självförsörjande.

Försörjningsstödet utgår från riksnormen, som är gemensam för alla kommuner och beslutas enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlag (2001:453). Riksnormen grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar och delas upp på olika hushållstyper och åldersintervaller. Tillsammans med skäligena kostnader för vissa andra behov avgör riksnormen nivån på försörjningsstödet.

Riksnormens belopp på budgetposter utgår från Socialstyrelsens fördelning som kommunicerades på Socialstyrelsens hemsida daterad 19 november 2024. Beloppen bestäms av regeringen inför varje nytt kalenderår och gäller som miniminivå för de behov som riksnormen ska täcka. Riksnorm för 2025 gäller från och med 1 januari 2025.

Riksnormen tar hänsyn till antal personer i hushållet och innehåller kostnader för kläder, livsmedel, hygien, förbrukningsartiklar, försäkringar, fritidsaktiviteter för barn och telefoni.

Genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad

De ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd, går utöver volymuppräknning att härleda till ökade boendekostnader. Försäkringskassans beräkning av genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad är ett viktigt verktyg inom ramen för rättssäker handläggning. Rådande bostadsmarknad i Knivsta kommun, såväl den reguljära som den sekundära, bedöms omfatta hyresnivåer som återfinns i kommuner med fler än 75 000 invånare.

Rättslig utredning

Lagstöd

Försörjningsstöd enligt 4 kap. 3 § SoL

Bistånd för livsföring i övrigt enligt 4 kap. 1 § SoL

Konsekvensbeskrivningar

Konsekvensbeskrivningar

Bakgrund

Riksnormen regleras i lag och förordning vilket innebär att riksdag och regering beslutar om innehåll respektive belopp. För den enskilde individen som ansöker om ekonomiskt bistånd till sin försörjning är själva fördelningen av riksnormen på de olika behovsposterna av underordnad betydelse och påverkar inte den summa som eventuellt kan beviljas för att tillgodose de behov som ryms inom riksnormen. Varje hushåll bestämmer självständigt hur hushållet disponerar sina ekonomiska resurser.

Målgrupp

Individer som saknar egenförsörjning och uppbär försörjningsstöd.

Ekonomiska konsekvenser

Mot bakgrund av att förvaltningens förslag om fördelning av riksnormen följer de ramar som ges av lag och förordning ser förvaltningen inte att beslutet i sig medför några ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Det står det enskilda hushållet fritt att disponera riksnormen på de olika behovsposterna enligt egen bedömning. Förvaltningen bedömer dock att det finns flera skäl till att fastställa hur normen fördelas på de olika behovsposterna, det vill säga hur mycket som exempelvis är avsett för livsmedel eller kläder och skor.

Exempelvis ska bistånd ibland endast beräknas för livsmedel. Underlaget är då av vikt för att skapa förutsättningar för likabehandling inom kommunen. Ett annat exempel är att det enbart är vissa behovsposter som ingår när bistånd beviljas enligt fickpengsnorm som tillämpas vid institutionsvistelse som inkluderar mat med mera.

Fördelningen av riksnormen på de olika behovsposterna är också ett underlag som används som information till biståndsmottagare när det gäller att tillhandahålla enklare hushållsekonomisk rådgivning inom avdelningen för ekonomiskt bistånd och boende.

Förvaltningen har en praxis av att årligen fördela normen på behovsposter, men ser att det lämpligen bör fastställas av socialnämnden.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Tjänsteutlåtande

Bilaga 1. Fördelning av kostnadsposter i riksnorm för 2025

Bilaga 2. Socialstyrelsens information, Riksnormen för försörjningsstöd 2025

Bilaga 3. Fördelning av riksnormen för 2025 utifrån Socialstyrelsen

Bilaga 4. Genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad avseende år 2024

Bilaga 5. Försäkringskassans föreskrifter om beräkning av genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad

Beslutet skickas till

Akten

Namn Catrin Josephson

Titel Socialchef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

2. Hur har barns bästa beaktats?

Barnets bästa har beaktats genom att i förslaget beaktat artiklarna 3, 6 och 27 i barnkonventionen och bedöms ha positiv verkan för barn i hushåll som uppbär ekonomisk bistånd på såväl kort som lång sikt.

- **Artikel 3 – Barnets bästa ska komma i främsta rummet:**

Vid beslut om ekonomiskt bistånd ska barnets bästa vara avgörande. Det innebär att barnets levnadsstandard och behov ska prioriteras när en familj söker ekonomiskt bistånd.

Räknar ex. ej bort kostnader för skollunch.

- **Artikel 6 – Barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling:**

Alla barn har rätt till en tillräcklig levnadsstandard för att kunna överleva och utvecklas på bästa möjliga sätt. Vid prövning av ekonomiskt bistånd bör man säkerställa att familjen har tillräckliga resurser för att ge barnet en trygg uppväxtmiljö, med tillgång till grundläggande behov såsom mat, kläder och boende.

- **Artikel 27 – Barnets rätt till en skälig levnadsstandard:**

Barn har rätt till en skälig levnadsstandard som säkerställer deras fysiska, mentala och sociala utveckling. Om föräldrar inte kan tillhandahålla detta, har staten en skyldighet att ge stöd, till exempel genom ekonomiskt bistånd.

3. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.